

150 LET OŠ FOKOVCI

Glasilo OŠ Fokovci

MINILO JE ŽE 150 let ...

odkar so prve generacije učiteljev in učencev prestopile prag OŠ Fokovci. Le-ta je skozi ves ta čas spreminjala tako svojo zunanjo podobo kot tudi vsebino. Od prve dvooddelčne ljudske šole, ki je kaj kmalu postala šola z madžarskim učnim jezikom, se je razvila v devetletko, v kateri pouk poteka po sodobnih smernicah.

Vsekakor pa je 150 let doba, v kateri se je nabralo veliko dogodkov, izkušenj, doživetij in zamenjalo kar nekaj generacij učencev. Tako naj bo pričujoče glasilo pogled nazaj, v zgodovino šole in zgodbe njenih učencev, naj bo nadaljevanje zgodbe glasila izpred 10 let.

Prvič v šolo

Tisto leto naša mačka
je imela mlade tri.
Vsak je zase bil igračka
in zatorej tiste dni
nisem rad, nič rad poslušal,
da bom kmalu šolo okušal.

Pa so hlače mi sešili
in kupili mi klobuk,
staro čitanko dobili
in dejali mi v poduk:
Zbogom zdaj in srečno pot,
da postaneš kdaj gospod.

Jaz pa tisti dan razreda
nisem videl ne klopi
in še dolgo abeceda
so bile mi muce tri:
z njimi v hosti smo se skrili
in po svoje se učili.

(Tone Pavček)

Zgradba šole iz leta 1873

ZGODOVINSKI PREGLED

Začetek in razvoj šolstva do druge svetovne vojne

Leta 1869 naj bi fokovski občani ustanovili šolo, ki naj bi, kot pravi ustno izročilo, stala nekje v bližini rotunde v Selu. To šolo naj bi obiskovali otroci iz Sela, Fokovcev in Prosenjakovcev.

Prvi ohranjeni dokumenti (fotografija) pa pričajo o poslopju, ki naj bi ga zgradili leta 1873 pa načrtih pastorja Janoša Berkeja s podporo države in prostovoljnimi prispevki. Šolo so obiskovali učenci iz Andrejcev, Čikečke vasi, Ivanovcev, Kančevcev, Ratkovcev, Zgornjih Moravcev in Tešanovcev, za kar so njihove verske občine vsako leto prispevale delež. Zaradi pomanjkanja denarja za vzdrževanje, so to ljudsko dvoodelčno šolo kmalu izročili državi in tako je 1882 postala državna šola z madžarskim učnim jezikom. Kljub temu da je ministrstvo odredilo, da naj se učenci učijo tudi maternega jezika, se to ni zgodilo, ker ni bilo učiteljev, ki bi ga poučevali.

V tem obdobju je veliko pozornosti bilo namenjene praktičnemu pouku. V ta namen je najprej bil ustanovljen »cepičnjak« v Selu, pozneje pa ob šolskem poslopju v Fokovcih še drevesnica.

Z letom 1929 je šola postala trioddelčna. Odmerili so ji tudi 10,42 arov zemljišča, na katerem so posadili hruškove in jabolčne divjake za praktični pouk kmetijstva. V šolskem letu 1931/32 pa je minister odredil, da prvi štirje razredi tvorijo štirirazredno osnovno šolo, naslednji štirje pa višjo narodno šolo, za katero je predpisal tudi učne načrte.

Na dan pogreba kralja Aleksandra, 18. 10. 1934, so pred šolskim poslopjem posadili lipe.

Z letom 1931 je šola pridobila še dodatno učiteljico, tako so na šoli do leta 1940 poučevali trije učitelji. V tem obdobju je bilo veliko premestitev učiteljev, tako je v šolskem letu 1937/38 bil na šolo premeščen tudi Koloman Kučan iz Bodoncev – oče prvega predsednika Republike Slovenije. Poučevali pa so v slovenskem jeziku.

Veliko pozornosti se je namenjali pouku ročnih spretnosti in praktičnemu delu na šolskem vrtu in v drevesnici. Začetek in konec šolskega leta je bil pogosto prilagojen delu na kmetiji, zato se je pouk prekinil konec septembra zaradi del na polju in trgatve.

Obdobje okupacije

Po okupaciji sta na šolo premeščena učitelja začela nasilno madžarizirati šoloobvezne otroke. Po osvoboditvi sta pobegnili na Madžarsko, odsotnost učiteljev pa je izkoristilo prebivalstvo, ki je šolo izropalo. Šolske prostore je zasegla ruska vojska in šolo preuredila v bolnico, pouk pa je potekal na prostem. Večji del šolskega arhiva iz tega obdobja je uničen.

Po drugi svetovni vojni

Zaradi slabega stanja stavbe je po drugi svetovni vojni sledila sanacija, ki so jo financirali s prostovoljnimi prispevki in prispevkom občine v Prosenjakovcih. Z adaptacijo leta 1958 pa je šola pridobila štiri nove prostore. Zaradi pomanjkanja učiteljev pa je pouk potekal popoldne in dopoldne, vodila pa sta ga le dva učitelja, ki sta poučevala v štirih oddelkih.

Mladina do 18. leta starosti je v šolskem letu 1945/46 obiskovala tečajno obliko šole v januarju in februarju, ko so se vsak dan po štiri ure učili računstvo, slovenščino, zgodovino in zemljepis.

Z delovanjem Pionirskega odreda (v šolskem letu 1951/52) so začeli na šoli delovati tudi krožki: šahovski, pevski, krožek ročnih del in dramski krožek. V tem letu so učenci šol Fokovci, Prosenjakovci, in Motvarjevci priredili tekmovanje v atletiki in kulturni program.

Dvojezična osnovna šola Fokovci

S šolskim letom 1961/62 so se na šolo prešolali še učenci od 5. do 8. razreda iz šol v Prosenjakovcih in Kančevcih. Tako se je na šolo postopoma uvedel dvojezični pouk, šola pa je s šolskim letom 1963/64 postala Dvojezična osnovna šola Fokovci, s podružnicama v Prosenjakovcih in Domanjševcih. S povečanjem števila učencev (236) se je povečalo tudi število učiteljev, in sicer je na šoli poučevalo 7 učiteljev, ki so imeli tudi ustrezno izobrazbo ali pa so bili diplomanti Pedagoške akademije v Mariboru. V šolskem letu 1979/80 je bilo na šoli 5 slovenskih in šest dvojezičnih oddelkov po 23 učencev.

Plavalni tečaj za učence so prvič organizirali v šolskem letu 1970/71, dve leti za tem pa še »malo šolo« kot pripravljalno obdobje za vstop v prvi razred.

Prišlo je do adaptacije celotne šolske zgradbe v letu 1976/77, v naslednjem šolskem letu pa so pridobili še asfaltno igrišče ob šoli, uredili centralno kurjavo in učilnico za tehnični pouk ter knjižnico s čitalnico, ki pa sta bili v prostorih zadružnega doma. Pouk je še vedno potekal dvoizmensko, na podružnicah pa v kombiniranih oddelkih.

Osnovna šola Fokovci kot samostojna šola

Šolsko poslopje iz leta 2021

S šolskim letom 1981/82 je OŠ Fokovci spet začela delovati kot enojezična šola. Ker pa je bila šola v slabem stanju, so se začele tudi prve pobude za temeljito obnovo šole. Dozidale so se nove učilnice, uredila se je učilnica za pouk tehnične vzgoje in knjižnica, leta 1995 pa še telovadnica. Z letom 2003 se je začelo tudi postopno uvajanje devetletke. Število učencev se je v tem obdobju zmanjševalo in poleg učiteljev, ki so poučevali na šoli, je vedno več učiteljev svojo obvezo dopolnjevalo še na drugih šolah.

Nova vizija šole: »V uspešno šolo ob zadovoljstvu vseh udeležencev!«

Šola tako s svojo zunanjo podobo kakor tudi z delom sledi smernicam sodobne šole. Z novo vizijo »V uspešno šolo ob zadovoljstvu vseh udeležencev!« si prizadeva za uresničevati cilje učencev, staršev in širše sodoben družbe. Z vključevanjem novih metod in oblik dela, vključevanjem v različne projekte pa si prizadeva ne le za izobraževanje novih generacij, ampak tudi za pripravljanje učencev na življenjske izzive. S tem namenom se je šola priključila mrežam Unesco ASP šol, Zdravih šol, Kulturnih šol. Aktivno se povezuje z ožjim in širšim okoljem, tako preko šolskih, kakor tudi drugih lokalnih pa tudi mednarodnih projektov.

Prihodnost šole je v odprtosti, prijaznosti in drugačnosti.

Želja, ciljev in idej za delo v prihodnje pa je še veliko. Ob 140-letnici šole je ravnateljica Suzana Deutsch zapisala: »Prihodnost naše šole vidim v odprtosti, prijaznosti in drugačnosti. Rada bi, da bi naša šola postala prava UNESCO šola, v kateri bi vsak posameznik lahko svoje sposobnosti razvil tako, da bi mu pozneje omogočale nadgradnjo znanja in izkušenj, da bi vsak posameznik znal ceniti nujnost sodelovanja in združevanja, obenem pa tudi spoštovanja in razumevanja individualnosti.«

ZGODBE IN SPOMINI UČENCEV IN UČITELJEV SKOZI GENERACIJE -

UTRINKI OB 140-LETNICI ŠOLE

Irena Eöry, učiteljica od 1963 do 1991

Bil je 22. november 1963. V večernih urah so sporočili, da je bil ubit tedanji ameriški predsednik John Kennedy. Naslednji dan sem sama začela poučevati na fokovski osemletki. Tu sem ostala do upokojitve leta 1991.

Šola, ki prenovljena in dograjena danes kar žari, je bila takrat v bolj klavrnem stanju. Omet je odpadal, ob nevihtah smo imeli v učilnicah poplave, ker okna niso tesnila. V šoli so bile le štiri učilnice, zato smo imeli pouk popoldan in dopoldan. Učencev je bilo veliko, saj so takrat prihajali k nam tudi učenci z dvojezičnega območja. Učitelji smo bili preobremenjeni. Ni bilo centralne kurjave, v vsaki učilnici je bila peč na drva in premog. Imeli smo stranišče na štrbunk. Čistilka Olga Kočiš je morala že zgodaj vstati, da je zakurila v vseh prostorih, nanosila drva in premog ter pobrisala prah, ki se je nabral čez noč. Potem smo dodatno učilnico dobili v zadružnem domu, pozneje pa so v učilnico preuredili še drvarnico in svinjske hleve. V teh prostorih pa ni bilo prijetno, saj je bilo v njih mrzlo, tako za učitelje kot učence. O sanitarijah, takih sodobnih, smo lahko le sanjali. Imeli smo stranišče na štrbunk. V odmorih je tam bila velika gneča.

Učence, ki so prihajali s prosenjakovske smeri, je pripeljal avtobus, preostali pa so v šolo pripešačili. Spominjam se nekega snežnega jutra, ko smo napeto pogledovali proti Gornjim Moravcem in prisluškovali glasovom, ki so se bližali šoli. Najprej smo zagledali nekaj staršev z lopatami v rokah, ki so delali pot za svoje otroke, ki so z žarečimi očmi in rdečih ličk korakali za njimi in niso nič negodovali.

Kljub slabim delovnim pogojem smo se imeli lepo. Učenci so bili pridni, ljudje v šolskem okolišju so bili prijazni in pripravljeni sodelovati s šolo. Okolica je bila in je še danes čudovita. Mnogo učencev je nadaljevalo šolanje. Veliko jih je končalo višje in visoke šole. Ostali so postali dobri delavci v podjetjih ali doma na kmetijah.

Olga Gutman, učiteljica od 1979 do 1997

Naša stara šola je bila brez telovadnice. Odmore so učenci morali preživljati na hodnikih. Nekega dne, sredi rekreativnega odmora, me je poklical ravnatelj, ker sem imela telefonski klic. Preden sem odšla, sem učencem naročila, naj bodo pridni, dokler se ne vrnem. Obljubili so mi, da bodo pridni. Telefonski pogovor se je zavlekel in vrnila sem se tik pred koncem odmora. Takoj, ko sem prišla do učencev, sem vedela, da je nekaj narobe. Stali so ob stani in povešali poglede. »Kaj pa se je zgodilo?« sem vprašala in s pogledom šla od učenca do učenca. »Tovarišica, fantje so razbili steklo!« so v zboru zavpila dekleta. Pogledala sem k oknu in na njem opazila zvezdasto luknjo.

»A tako ste bili pridni? Komaj sem odšla, ste že pozabili na obljubo.« Tišina. Vsi so povešali poglede. »Kdo se je žogal?« sem vprašala. Trije fantje so drug za drugim stopili naprej. »Tako. Sedaj bomo sneli okensko krilo. Odnegli ga boste k mizarju, da ga popravi. Znesek za popravilo si boste razdelili in plačali, ker ste krivi vsi, ki ste se žogali.«

Okno je bilo še isti dan popravljeno in drugi dan so prinesli denar vsi razen enega, mojega soseda. Rekel je, da je pozabil. Pozabil je še drugi pa tretji dan. Takoj sem ugotovila, da doma ne upa povedati. To mi je med pogovorom tudi priznal. Dogovorila sva se, da bom jaz povedala staršem in tako je tudi bilo.

Silva Eöry, nekdanja učenka

Malo po tistem, ki je šola slavila okroglih sto, sem imela tudi sama čast, da »drgnem« njene klopi.

Fokovska šola je bila pravzaprav vrsto let moj drugi dom. In to še preden sem »zares« začela hoditi v šolo. Takrat vrtca v Fokovcih še ni bilo in ker je bilo težko zagotoviti ustrezno varstvo, sem v rosnih letih velikokrat sedela v zadnji klopi in ponavadi kaj »čučkala« v zvezek, medtem ko je mama poučevala prvi razred. Potem sem se sama znašla med prvošolci in vsa zmedena Ireni doma govorila tovarišica, v šoli pa mama.

Sicer pa je s šolo povezanih veliko, predvsem lepih spominov. »blokavska deca« smo tako ali tako ne-nehno uporabljali šolsko igrišče, ki takrat še ni bilo asfaltirano, tako sem imela kolena velikokrat polna kamenčkov. Sama sem se namreč rada »metala« po igrišču, najraje pri rokometu, včasih tudi pri nogometu, saj je bilo potrebno pomagati fantom, ki jih je bilo v našem razredu premalo, da bi lahko skupaj spravili spodobno nogometno moštvo, pa še to le za »mali« nogomet.

V šoli smo se seveda tudi učili, sodelovali pa smo tudi na različnih tekmovanjih. Ne boste verjeli, že v tistih časih smo poznali Veselo šolo. Dobili smo tudi šolsko hranilnico, in že takrat sem ugotovila, da prav gotovo ne bom šla med bančnike. Je pa bila zanimiva izkušnja, kot je recimo nastopanje v gledališki skupini, kjer sem med drugim igrala zmaja s sedmimi glavami.

Sicer pa smo šolarji uživali, ko smo se »dričali« po starih, »znūcanih« lesenih šolskih stopnicah, prodajali »meolicove kokte« na studentu pred šolo in zganjali takšne in drugačne norčije na dvorišču. Hvala bogu, računalnikov takrat še ni bilo, tako da smo res veliko časa preživeli na svežem zraku.

Tudi pozneje me e pot kdaj pa kdaj zanesla na mojo nekdanjo šolo. Ob snemanju radijske oddaje Biba buba baja sem ugotovila, da se je šola v zadnjem obdobju precej polepšala, učenci pa imajo ob računalnikih na voljo še raznorazne druge sodobne pripomočke za učenje.

Štefan Koltaj, nekdanji učenec

Stoji mogočni naš hram učenosti, v ponos vsem generacijam, ki so tam iskale in tudi našle svojo dozo znanja. Hram, kjer so se izoblikovale naše otroške duše, naše prve osnovne karakterne lastnosti, kot temelj nadaljnje izgradnje osebnosti. Koliko modrosti in preudarnosti je imela Marija Terezija, ko je postavila temelje obveznega osnovnega šolanja. Nekatere stvari izvemo iz literature, vendar si je težko predstavljati, v kakšnih razmerah je takrat potekalo izobraževanje in kolikokrat se je izobraževalni sistem izpopolnjeval ter nadgrajeval.

Že mojim mlajšim sorodnikom se zdi težko doumljivo, v kakšnih razmerah smo se izobraževali v teh, za nekatere odročnih krajih Slovenije, in to ne tako davnega obdobja 1966 – 1974. V stiku z mojimi vrstniki iz ostalih delov Slovenije sem prihajal do spoznanja, da smo se izobraževali v istem učnem sistemu, z enim učnim programom, vendar pa v drugačnih razmerah. Mi smo se izobraževali na podeželju, na kmetih bi rekli. Tega se nisem in se tudi niko ne bom sramoval. Nasprotno, celo ponosen sem na to. Pono-sem sem na svoje korenine, na našo goričko krajino, prekmursko mentaliteto in pa tudi na način življenja, ki smo ga gojili v teh krajih. Že več kot 30 let ne živim na Goričkem, vendar se zelo gosto vračam v kraj mojega otroštva. Vsako potovanje pa me vodi mimo hrama učenosti, kjer sem osem let »gulił« šolske klopi. Na ta hram me veže veliko spominov, predvsem lepih.

Prvi spomin mi seže nazaj vse do prvega šolskega dne. Zbrali smo se pred osnovno šolo, v spremstvu staršev, mnogi tudi starih staršev. V tistih časih je veliko otrok živelo pri starih starših, saj so bili njihovi starši na začasnem delu v Avstriji ali pa Nemčiji, nekateri pa smo zaradi takih ali drugačnih dejstev in okoliščin pripadli v rejo in skrb starih staršev. Prvi dan je bil dan poln pričakovanja, veselja pa tudi strahu. Zdi se mi, da sem bil na ta korak s strani starih staršev pripravljen, pa vendar sem bil vseeno poln negotovosti.

Z nobeno gesto, besedo ali jokom pa nisem nasprotoval vstopu v šolsko poslopje. Ko nas je tovarišica Irena, skupaj s spremljevalci, popeljala v učilnico, je negotovost in nestrpnost naraščala. Nekateri so jokali potihoma, da skoraj tega nisi niti opazil. Sam sem vse to skušal prikriti, pa čeprav mi ni bilo vseeno. Neopazno sem požiral cmok za cmokom. Eden izmed sošolcev je močno jokal, skoraj kričal. Oče ga je skušal potolažiti. Ko smo se ločili od spremljevalcev, pa je začel še bolj tuliti. Oče ga je poklical in mu dejal naj pride k njemu. Vprašujoč, ali gresta domov, je odšel k njemu. Ko je prišel k njemu, mu je oče primazal tako zaušnico, da tudi nam ostalim ni prišlo na misel, da bi postali neubogljivi.

Jaz sem bil na začetek šolanja pripravljen tudi drugače. Stari oče me je, s starodavnim strojčkom za striženje, močno postrigel in to tako, da so me bila sama štrleča ušesa in velik nos. Tudi kasneje, v višjih razredih osnovne šole, fantje nismo smeli nositi ne vem kako dolgih las. Dostikrat je bilo komu povedano, da je že čas, da se postrize.

Na koncu prvega razreda pa neizmerno veselje, šolski izlet v metropolo prekmurskega turizma – Moravce (sedaj Moravske Toplice). Prevažali smo se z redno avtobusno linijo. V Moravcih pa smo si ogledali sam kraj, kakor tudi toplice. Kako neizmerno doživetje je bilo po, čeprav se nismo kopali. Ne glede na to da so bila naša bivališča od tega, že takrat znanega kraja, oddaljena le kakih deset kilometrov, nas je večina to naftno vodo prvič vonjala. Pa kako ponosni smo bili na to naše potovanje.

Šolskega zvonca takrat nismo poznali. Namesto njega je takrat s piščalko začetek in konec pouka oznanjal eden izmed učencev višjega razreda. Da o kakšni telovadnici ne govorimo. Poleti je bila naša telovadnica na prostem, kar smo se otroci seveda zelo veselili, pozimi pa smo telovadili v učilnicah. V ta namen smo mize potisnili ob steno, v sredino postavili blazine in veselo telovadili ali vsaj počeli nekaj podobnega.

V času telovadbe smo izvajali tudi tekmovanje v judu, ali kako bi že temu rekli. Pri tem sem pokazal dokajšnjo mero iznajdljivosti. Šibkejših sem se lotil in jih poskušal spraviti na hrbet, močnejših korenjakov pa sem se med borbo izogibal, in to tako, da sem na razpoložljivih blazinah tekal sem in tja, dokler ni minil tekmovalni čas. S tem sem izsilil neodločen rezultat. S svojim početjem sem si priboril četrto mesto v razredu med fanti, kar je bilo nerealno glede na mojo fizično moč, bolje rečeno nemoč.

Že takrat smo poznali t. i. brezplačno šolsko malico, ta je delovala po takem sistemu, da smo učenci v šolo prinašali krompir in druge pridelke, iz katerih se je kuhala malica. Malicali smo kar v učilnicah, v šolskih klopeh, na katere smo predhodno pogrnili prtičke, ki smo jih morali vedno nositi s sabo. Pred malico je bilo priporočljivo učilnico prezračiti, saj je bila polna vonjav, bodisi od znojenja ali naših vetrov, katere smo spuščali nevede in tudi namenoma.

Časi, ko so učenci klečali na koruzi, nas niso več doleteli. Smo pa večkrat morali sedeti z rokami na hrbtu, pa tudi kakšno milejše fizično kaznovanje je še obstajalo. Pri tem sta prednjačila starejša učitelja, ki sta včasih delila »hruške« kot po tekočem traku, prava strokovnjaka pa sta bila v t. i. nategovanju ušes in nosu.

V trajnem spominu mi je ostal dogodek, nekje v drugi polovici šolanja, ko smo se učenci podili po hodniku in lesenih stopnicah. V vsej tej vnemi sem bežal pred sošolcem iz prvega nadstropja po stopnicah navzdol. Ko sem v ovinku zavil na stopnice, sem se skoraj zaletel v učitelja Kolomana. Vzporedno z njim sem obstal kot vkopan, on pa se je bliskovito polkrožno obrnil, nekaj zarjovel in mi plasiral brco v ta zadnjo. Os sunka in strahu sem skoraj padel navzdol po stopnicah. Od tistega časa naprej sem bil med dirkami v odmoru bolj pazljiv, saj sem se neznansko bal podeljevalca brca.

Kako nepojmljivo se mi sedaj zdi, da smo še takrat v zimskem času hodili v šolo obuti v gumijaste škornje. Čez nogavice smo imeli povite cunje, t. i. mlūče. To takrat ni bilo nič nenavadnega, lahko bi rekli, da je bil to nek modni trend, vsekakor pa tudi nujni ukrep, če smo hoteli noge zaščititi pred mrazom. Na zimski čas so bile vezane tudi koline. Če so bile le-te med tednom, smo bili lahko doma, noben učitelj te pri tem ni oviral. Tu pa tam smo otroci kateremu učitelju prinesli meso, pa še kako ponosni smo bili na to, da smo ga lahko »obdarili«. Eden izmed učiteljev nas je celo zbadal, češ koline boste imeli, pa mi boste verjetno prinesli kos mesa. Vedel pa je za vsakega, kdaj je doma ostal zaradi kolin, saj smo drug drugega ovajali. Jaz sem meso vedno prinesel, saj bi me je bilo neznansko sram, ko bi ne naslednji dan po kolinah vprašal, ali sem prinesel kak kos mesa na poskušnjo. Tega sem se odvadil šele proti koncu šolanja.

Že v tretjem razredu pa velikanska smola zame. Učiteljica, in to kar razredničarka, je eno šolsko leto stanovala kar pri nas doma. Ko ima hudič mlade, jih ima ponavadi več. To se je izkazalo tako, da je še ena učiteljica stanovala pri sosedu. Kot otrok sem takrat nenehno premleval, pa kaj mi je tega treba bilo. To je za nas otroke takrat pomenilo neko primerno obnašanje v šoli in pa doma, skratka veliko zlo. Ne vem, kakšne okoliščine so bile odločilne, da je učiteljica

stanovala pri nas. Glede na status in ugled, ki so ga imeli učitelji takrat in v tistih razmerah, si ne morem predstavljati, da je do tega prišlo. Doma smo namreč imeli manjšo kmetijo, manjšo hišo s tremi glavnimi prostori in eden od teh je potem pripadel njej. Stranišče je bilo na prostem (poljsko), kopalnice na kmetih tako niso imeli nikjer, morda le redki, od šole pa smo bili oddaljeni več kot dva kilometra. Hrana je bila preprosta, kmečka, tako, da se je redko zgodilo, da je jedla z nami. V tem letu sem se je kar navadil, navadili pa so se je tudi svojci, saj so hoteli, da ostane pri nas in da naj se eden od ožjih sorodnikov kar poroči z njo. To se potem ni zgodilo, saj je po koncu šolskega leta odpotovala v Kanado.

V šoli smo se udeleževali tudi v različnih občolskih dejavnostih. To so bile razne športne igre in druge dejavnosti. Glede na možnosti je bilo največ športnih dejavnosti. Po ne vem kakšnem ključu oziroma postopku sem bil izbran v plesno skupino. Tako kot sedaj me je vedno zanimal samo šport. Ples je bil zadnje kar me je zanimalo in veselilo, pa še štorast sem bil preveč za to. Na vse kriplje sem si prizadeval, da v tej skupini ne bi sodeloval, vendar izhoda ni bilo, moral sem obvezno sodelovati. Sreča je bila le v tem, da je to trajalo le kake tri mesece, ob zaključku ne vam katerega šolskega leta. Ko smo se nekaj ljudskih plesov naučili, oziroma so se naučili, jaz sem bolj poskakoval kot kakšni gozdni zajček, smo se udeležili nekaj proslav v okoliških krajih. Kot se spodobi, smo ob nastopih morali biti praznično oblečeni. Jaz sem imel oblečeno obleko, ki mi jo je po naročilu izdelal krojač. Velika smola je bila ta, da je bila le-ta izdelana iz ostrega – robatega blaga. Mene je to tako motilo, da sem imel sredi največje vročine oblečene dolge spodnje hlače, to pa je seveda pomenilo, da sem se tako potil, da mi je teklo po vseh možnih kanalih.

Najrajši sem se seveda udeleževal v športnih aktivnostih. Gonilna sila teh aktivnosti na šoli je bil tovariš Pišta. Njemu se lahko zahvalimo, da smo kmečki otroci spoznali in kasneje gojili aktivnosti, ki so v veliki meri popestrile kmečko življenje. Igrišča so bila slaba, nogomet smo deloma igrali celo na glavni cesti. V primeru, da se je izvajal kot, se je to dogajalo na drugi strani ceste. Igrišče je bilo deloma travnato, deloma pa posuto s kamenjem. Drugače pa za udeležbo na športnih tekmovanjih ni bilo ovir. Mnogokrat smo za prevoz uporabljali kolesa. Tako smo se na strelsko tekmovanje v Puconce peljali s kolesom, še bolj aktivni pa smo bili pri srečanjih na nogometnem področju. V toplejših mesecih smo se skoraj vsako nedeljo peljali na tekmo v Moravske Toplice, kjer smo se srečali z mladinci Nogometnega kluba Vrelec. Hvale vredno pri tem je, da je skoraj vedno s kolesom z nami potoval tudi tovariš Pišta s soprogo.

Na mariskatero tekmovanje pa nas je ta dobri mož peljal s svojim avtomobilom, takrat priljubljenim fičkom. Obuja se mi spomin, ko nas je peljal na tekmovanje osnovnih šol v Bakovce. Takrat se nas je v fičku prevajalo devet. Bili smo tako kot v konzervi, pa ne kot sardele, temveč nametani navzkriž. V šali je tovariš Pišta dejal, da naj se nekoliko potuhnemo, v kolikor bomo kje srečali miličnike. Kako pri vragu naj bi se potuhnili, ko pa še dihati nismo mogli prav. Pa kako zatohlo je bilo, saj smo bili vsi preznojeni. Nas pa vse to ni motilo, glavno je bilo, da smo nekje bili in da se je okoli nas nekaj dogajalo. V tistih časih pa tega veselja niso z nami delili naši starši ali stari starši. Za njih je bila to potrata in nemalokdaj so bili prav besni na tovariša, da nas vlačijo okoli.

Nekje v višjem razredu sem se udeležil tekmovanja osnovnih šol v šahu v Beltincih. Kako ponosen sem bil, da sem se uvrstil v šolsko reprezentanco. Tekmoval sem na četrti deski, imel pa sem občutek, da poznam nekaj potez, ki jih takrat ni obvladal niti moj vzornik Viktor Korčnoj. Malo me je zaneslo, zato sem že v prvi partiji srečanja dobil lekcijo, ki si jo še zdaj ne štejem v ponos. Ne vem, katero otvoritev partije sem opravil, svojo ali Korčojevo, vem le, da me je nasprotnik po nekaj potezah matiral. Kaj matiral, ponižal me je, saj mi je dal mat kar s kmetom. Korčoj je ostal še naprej moj vzornik, jaz pa sem se počutil kot njegov kmet. Tudi v šolski reprezentanci v atletiki sem bil. Spomnim se, da smo tekmovali na krosu v središču Murske Sobote, in sicer v štafetu teku. Po prvih treh krogih je kazalo lepo za našo ekipo, potem pa sem vzel vajeti v roke in kot četrti tekmovalec s svojim nastopom potegnil le-te nazaj, saj smo po mojem teku krepko nazadovali.

Še veliko let po končani osnovni šoli sem v sebi nosil hvaležnost, pa ne samo jaz, verjetno smo kar vsi bili hvaležni njemu, ki je tudi dosti svojega prostega časa zapravil za to, da smo se otroci v najbolj aktivno dobi odraščanja razvedrili, sprostili poveselili in spoznali tudi drugo plat življenja. Da, to je bil tovariš Pišta, ki nas je s svojo neumorno voljo vpeljal v svet športa in razvedrila nasploh. Morda sam čutim večjo hvaležnost tudi zaradi tega, ker sem bil nekaj let član nogometnega kluba, ki ga je vodil on. Ko sem med vojaščino prišel za nekaj dni na dopust, sem se med prvimi oglasil pri njem, in to v osnovni šoli kar med poukom. On je eden izmed tistih zanesenjakov, zaredi katerih sem vsa leta z mojimi Štajerci prihajal na nogometna in družabna srečanja. Pri tem pa sem srečeval tudi dosti mojih sošolcev in nekdanih učencev Osnovne šole Fokovci.

V teh osmih letih smo zganjali tudi vragolije, neznatne, male, velike in tudi take, ki so morda presegale meje zdravega razuma. Dostikrat sem bil soudeleženi, morda prevečkrat, zato ni čudno, da sem bil včasih kar dežurni krivec. Nekje proti koncu šolanja sva se s sošolcem domislila genialne ideje. V slogu alpinistov sva se povzpela na drevo, ob katerem smo imeli učenci postavljena kolesa. Na drevo nisva plezala sama, s seboj sva imela tovor, in to sošolkino kolo. Spravila sva ga na vrh drevesa in urno ucvrla stran. Sošolka seveda kolesa ni mogla sama spraviti dol in tako je tovariš Karči moral določiti prostovoljce, ki so to storili. Čez nekaj časa mi je bilo znano, kdo je izvedel podvig. To za naju s sošolcem ni pomenilo nič dobrega. Nekateri sošolci so se ob najinem dejanju tako opogumili, da so spravljali kolesa na drevo kar serijsko. To me je začelo motiti, in sicer zaradi tega, ker sva morala midva s sošolcem – sostorilcem vsakokrat ta kolesa odstranjevati z drevesa. Ni pomagalo opravičilo, da tokrat nisva bila kriva midva, bila sva pobudnika oziroma lastika patenta. Včasih je šlo tako daleč, da sva kar stražila pri drevesu, dokler se vsi učenci niso odpeljali, mnogokrat pa sva se kar izmuznila iz šole. Spomnim se, da je bil tovariš Karči dostikrat pristopil k meni, mi podlil »hruško«, ob tem pa dejal, da se je zgodilo to in ono. Ni pomagalo moje opravičilo, da tokrat nisem bil zdrav. Njegov odgovor je bil, da ni rečeno, da nisem bil zdrav, saj me je vsepovsod polno, po glavi pa mi tako ali tako hodijo same butaste misli. Dostikrat sem dobil t. i. preventivni vzgojni ukrep. Kar pa mi je bilo takrat žal in mi je tudi sedaj, pa je bilo to, da se je zaradi mene poškodovala sošolka. Ob vožnji s kolesom iz šole sem se hotel nekoliko pošaliti z njo ter sem s svojim kolesom dregnil v njenega. Posledica tega je bila, da je na makadamski cesti nerodno padla in si poškodovala obe dlani tako, da nekaj dni v šoli ni mogla pisati.

Močno se mi je v spomin vtisnil dogodek, ki se je zgodil nekje v sedmem razredu. Pri pouku glasbene vzgoje smo morali vsi samostojno zapeti eno kitico, ne vem več katere pesmi. Ni bila za oceno, bilo pa je obvezno. Nekaj učencev pred mano je veselo zapelo kitico pesmi, nekateri lepo ubrano, drugi cvileče ali hrešče. Ko pa pride vrsta na mene, pa sledi zastoj. Vem, da nikoli in nikdar nisem imel posluha, niti nisem znal peti, pa še veselilo me ni tako početje. Začel sem peti, vendar kitice nisem zapel do konca. Mlada učiteljica, komaj je začela svojo poklicno kariero, me je prekinila. Saj me je pravzaprav morala prekiniti, ko pa so se mi vsi sošolci neznansko krohotali. Z rezkim glasom, trudila se je, da bi bila resna in stroga, mi je dejala, naj v šoli nikoli več ne pojem, češ da bom pri njej imel glasbo tri, vendar me ne sme več slišati peti. V kolikor me bo še kdaj slišala peti, velja tudi za odmore, pa bom imel dvojko, ki se je ne bom več rešil. In tako se je končala moja pevka in glasbena kariera, še preden se je sploh začela. Peti pa mi ni bilo potrebno nikoli več in za tem nisem nikoli žaloval.

Že v času osnovnošolskega izobraževanja smo gojili medsebojne simpatije, pa tudi obratna čustva. Marsikom smo tudi želeli, da bi zaostal ali pa se prepisal na drugo šolo, to pa so bili tudi prvi zametki hudobije, nevoščljivosti in drugih negativnih lastnosti. Kako hudomušno smo pogledovali za sošolkami, ki so proti koncu šolanja začele dobivati ženske obline.

Pred koncem šolanja pa smo bili vsi polni razmišljanja kaj in kako pri nadaljnjem izobraževanju naprej. Potrebno se je bilo odločiti, katero izobraževanje izbrati oziroma s pridobitvijo katerega poklica si bomo služili kruh. Razmišljanja so bila različna, želje tudi, vendar pa so bile možnosti pri marsikaterem omejene. Pri nekaterih je bil vzrok za to učni uspeh, pri drugih je bila želja staršev po delu na kmetiji, za katero pa naj ne bi potrebovali izobrazbe, pri nekaterih pa so se želje otrok in staršev glede izbire poklica močno razlikovale. Veliko jih je razmišljalo, da bi se izobraževali za poklic policista ali rudarja in to samo zaradi bonificirane delovne dobe. Mislim pa, da se za ta poklic takrat ni odločil nihče.

Sam sem se pri izbiri nagibal k vpisu v Srednjo ekonomsko šolo. To mi je svetovala tudi razredničarka Anica. Mislim, da je marsikateremu dala pravičen predlog in nasvet pri izbiri, saj nas je dobro poznala, poleg tega pa je imela sposobnost preudarne presoje vsakega posameznika glede njegovih zmožnosti in karakternih lastnosti. Tovarišica Anica je bila ena izmed učiteljic, do katerih sem gojil neko strahospoštovanje. Bila je (navidez) stroga, pri pouku je zahtevala določeno mero discipline, drugače pa dostopna in pripravljena karkoli pomagati vsakemu. Sam se je nisem bal, bal pa sem se trenutka, ko je prišlo do tega, da me je oštela, saj sem vedel, da to ni zaman in da sem to zaslužil. Bila je realna in poštena v odnosu do učencev. Ob koncu šolanja mi je dala še zadnjo popotnico s tem, ko je dejala, da mi bo biologijo zaključila štiri, saj mi bo to morebiti koristilo pri nadaljnjem šolanju. Po pravici povedano, to je bila podarjena višja ocena, saj se je drugače močno nagibala k trojki. To pa verjetno ni bila edina podarjena višja ocena. Podarjena je bila verjetno pri marsikaterem učitelju. Pri meni je bila ta očitna, kot tudi tista pri matematiki, kjer mi je tovariš Vendel dejal, da si trojke ne zaslužim, vendar pa naj mi bo ...

Sam sem se, ob nasvetu sorodnikov, pri izbiri poklica odločil narobe. Vpisal sem se na srednjo šolo, katere smer me ni zanimala. Zaradi tega pa tudi zaradi domotožja sem šolanje prekinil po enem tednu. Po tem sem se vpisal v poklicno šolo, bil vajenec, po končani vojaščini pa končal še srednjo šolo in nato ob delu še višjo. Z zadnjo izobrazbo sem pridobil poklic in kasneje tudi službo, ki mi je glede na moje interese bližje.

Sedaj razumem, zakaj so bili nekateri učitelji včasih nekoliko »tečni«. Kako ne bi, ko pa so nam nenehno vcepljali znanje, primerno vzgojo in še marsikaj drugega, sami pa zaradi svoje otroške nagajivosti nismo znali to sprejemati in ceniti. Otroci smo bili, verjetno so tudi sedaj, zahtevne stranke v postopku izgradnje človeške osebnosti. Zagotovo so tudi učitelji razmišljali v nasprotni smeri. Marsikdaj jim je padel kamen s srca, ko so se končno rešili kakega čudnega nevzgojenega, nehvaležnega učenca. Ko premišlujem o prehojeni otroški in s tem osnovnošolski poti, se v meni nenehno odvijajo slike določenih obdobj. Utrinki nekega obdobja, in to lepi, nostalgичni. Premišlujem o tem, kaj vse smo odnesli s seboj v nadaljnje življenje. Lahko zatrdim, da veliko, predvsem pa dosti osnovnega znanja o vrednotah medsebojnega razumevanja in spoštovanja soljudi ter o razumevanju stvarnosti na nadaljnji življenjski poti. Po drugi strani se sprašujem, kaj je ostalo za nami po prehojeni osnovnošolski poti, kaj je torej naša zapuščina. Verjetno ne veliko, saj smo bili le delček dolgoletnega izobraževalnega procesa na Osnovni šoli Fokovci, v našem hramu učenosti. Kaj je osem kratkih let proti ostalim desetletjem. Vsekakor smo ponosni na to, da smo bili soustvarjalci tega procesa, pa čeprav le v stranski vlogi, saj sem globoko prepričan, da so glavne vloge pripadale in še pripadajo ustvarjalcem učnega procesa, našim učiteljem.

Spomini na to prehojeno obdobje bodo za večno ostali v našem spominu, saj teh lepih neprecenljivih doživetij ni mogoče enostavno izbrisati. Ko se po toliko letih spomin vrne nazaj, lahko le ugotovim: to je bilo vendar lepo, in to zares lepo. Pri tem se sedaj živo spominjam besed tovariša Vendela, ki nam je pred davnimi leti, nekje ob zaključku šolanja v uho položil naslednje besede: Nikjer in nikdar vam ne bo tako lepo, nikjer in nikdar ne boste tako brezbrizni, kot ste sedaj v osnovni šoli. Pa še res je. Starejši sem, bolj se zavedam teh dejstev.

Spomini ostajajo, s časoma nekoliko bledijo, učni proces v naši šoli poteka po novejših metodah naprej, naš hram učenosti, naša učilna stara zidana pa ponosno stoji. Naj le stoji in še dolgo služi svojemu namenu.

Suzana Panker, nekdanja učenka

Spomini na šolska leta so polni zanimiv dogodivščin in nepozabnih trenutkov, ki se jih spominjamo še dolgo po končanem izobraževanju.

Prvega šolskega dne se ne spominjam natančno. V spominu mi je ostalo samo to, da so nas starši pripeljali v šolo in smo vsi skupaj počakali učiteljico. Prvi razred je bil nekaj posebnega, saj sem takrat prvič in potem tudi zadnjič doživela na lastni koži, kaj pomeni »ostati po šoli«. Učenci, ki niso naredili domače naloge ali česa niso znali, so se tega morali naučiti pač takrat, ko so ostali sošolci že veselo hiteli proti domu. Tudi sama sem nekoč pozabila doma vaditi branje. Učiteljica me je hitro odkrila in določila kazen, da ostanem v šoli po pouku. Takrat smo imeli pouk še v dveh izmenah, dopoldanski in popoldanski. Če si moral ostati v šoli po pouku, si zamudil avtobus, torej je bilo potrebno domov pešačiti pol ure. Kazen je bila tako vzgojna, da sem se v trenutku naučila brati in dodatno branje doma od takrat naprej ni bilo več potrebno. Čeprav je od takrat minilo že veliko let, se dogodka še vedno spomnim, sploh pa tega, kako zelo sram me je bilo.

Tudi od začetka mojega učiteljskega dela na Osnovni šoli Fokovci je preteklo že veliko let. Bilo je meseca julija, ko se je k nam domov pripeljal tedanji ravnatelj šole Karel Kučan. Niti slutila nisem, da obisk pomeni moj začetek službovanja na šoli, ki sem jo obiskovala kot učenka. V tistem šolskem letu (1992/93) smo na šolo prišle tri učiteljice. Od vseh treh brez prekinitve zaposlitve na šoli vztrajam še danes.

Ob nastopu službe so se prepletali različni občutki. Ravnatelj, učiteljice in učitelji so me prijazno sprejeli in bili pripravljeni na sodelovanje. Še ne tako dolgo sem bila na isti šoli učenka, bivši učitelji pa so postali moji novi sodelavci. Zavedala sem se, da prevzemam delo, ki ga je potrebno opraviti odgovorno.

V začetku službovanja sem poučevala nemščino, na željo staršev sem začela poučevati tudi angleščino. Leta so minevala in po odhodu slavistke (nekoč tudi moje učiteljice) sem prevzela njeno delo. Še danes poučujem slovenščino. V spomnih se velikokrat vračam v svoja osnovnošolska leta, na začetek službovanja in delam primerjave med tedanjimi in sedanjimi generacijami učencev. Razlike so velike. Nekoč učiteljev skoraj nismo upali ogovoriti ali kaj vprašati. Tudi disciplina v razredu je bila drugačna. Če nisi ubogal, te je doletela kazen. Takrat so učitelji kateremu izmed učencev, največkrat fantom, prisilili zaušnico. Današnji učenci so pravo nasprotje tedanjim.

V sodobni šoli discipliniranja na tak način ni več. Z uvedbo devetletke sta šolska prenova in reforma v sistem vzgoje in izobraževanja prinesli drugačne organizacijske rešitve in vsebinsko posodabljanje procesa dela pri posameznih predmetih na posamezni razvojni stopnji.

Generacija otrok, ki z letom 2009 zaključuje šolanje, je dokaz, kako zelo čas hiti. Z njihovimi starši smo bili nekoč sošolci. Danes pa na neformalnih srečanjih velikokrat obujamo spomine na nekdanje dni. Kdo ve, mogoče se bo zgodba v prihodnosti ponovila tako kot v mojem primeru. O tem bodo pisali in brali poznejši rodovi, ki bodo obiskovali šolo v Fokovcih.

Monika Dobrijevič, nekdanja učenka

Ko sem še kot učenka obiskovala »staro šolo«, smo učenci morali paziti, da npr. v šestem razredu nismo preveč skakali po razredu, da ne bi padli v telovadnico, ki je bila tam, kjer se danes nahaja učilnica 3. razreda. sicer pa glede na to da nismo imeli telovadnice, smo se s športnih tekmovanj vedno vračali s priznanji. Najboljše pa je bilo, ko smo imeli pouk v 4. in 5. razredu, kjer smo bili ločeni od glavne stavbe. Vzdušje na šoli je bilo dobro, rada sem obiskovala šolo, čeprav je obstajala možnost, da s strehe pade tudi kak strešnik.

Ko sem prišla na šolo kot učiteljica, je bila šola že prenovljena, toda devetletka je prinesla ogromno sprememb — v pozitivnem smislu, kajti zdaj lahko pouk poteka več ali manj nemoteno. Učilnice so iz leta v leto boljše opremljene, kar seveda pripomore tudi k boljši izvedbi pouka in seveda je to za učence najpomembnejše pri sprejemanju učne snovi. S šolskim letom 2009/10 bom prevzela tretjo vlogo, in sicer vlogo starše. Starejša hčerka bo začela obiskovati 1. razred in tega se doma vsi veselimo, kajti vemo, da bo na tej šoli v dobrih rokah.

Hermína Hernáh, nekdanja učenka

Ko sem obiskovala Osnovno šolo Fokovci kot učenka, nisem nikoli pomislila, da bom nekoč zaposlena na tej šoli in deležna praznovanja ob njeni 140-letnici. Čas res hitro mineva in s seboj prinaša številne spremembe. Dne, ko sem prestopila prag 1. razreda Osnovne šole Fokovci, se ne spominjam prav dobro, mi je pa v spominu ostalo nekaj zanimivih dogodkov. Spominjam se svojega prvega nastopa na šolski proslavi, ko sem deklamirala Župančičevega Cici-bana in na koncu kar stekla z odra, tako zelo me je prestrašila množica ljudi na proslavi. Prvošolci smo komaj čakali, da bom postali pionirji in od takrat naprej smo na vsaki proslavi ob državnem prazniku s ponosom nosili rdečo rutico okrog vratu in modro kapo na glavi.

Kot otroci smo ušpičili kar nekaj vragolij, pri katerih sem rada sodelovala, kajti medtem ko sem bila med poukom mirna, sem med odmori postala razigrana. Kadar smo razjezili učitelje, je velikokrat za kazen odpadla telovadba, ki smo jo nadomestili npr. s slovenščino ali matematiko. Nobena redkost pa ni bila tudi zaušnica. Dekleta so bila kregana, če so si nalakirala nohte, fantje pa, če so imeli daljše lase. Spominjam se slabih šolskih prostorov. Prva dva razreda nismo imeli v tej stavbi, ampak v prostorih pri trgovini in ker sem sedela blizu peči, v kateri smo kurili na drva, sem bila vedno rdeča v obraz. Tudi telovadnice ni bilo, telovadili smo kar v razredu. Ob koncu šolanja v osmem razredu nas je bilo trinajst učencev in postali smo pravi prijatelji, katerim je bilo ob razhodu težko zapustiti drug drugega in šolo. Posebej lepo smo se imeli na zaključnem izletu po sosednji Hrvaški, ki je trajal kar tri dni. Sklenili smo, da se ne bomo nikoli pozabili, da bomo ostali prijatelji za vedno, toda čas je prinesel nove ljudi in nova doživetja v naša življenja.

Sedaj po toliko letih imam priložnost spremljati življenje učencev na tej šoli kot poslovna sekretarka. Čeprav nisem v razredu, se vsakodnevno srečujem z učenci, ki prihajajo v pisarno k meni ali ravnateljici, saj so vrata zanje vedno odprta. Posebej napeti in živahni so odmori. Kakor je šola v teh letih spreminjala svojo podobo in postajala vedno lepša in sodobnejša, tako se tudi učenci spreminjajo iz generacije v generacijo in postajajo vedno bolj samozavestni, sproščeni, živahni in radoživi. Današnji otroci niso dolgo otroci. Zdi se mi, da odraščajo hitreje, da iz prvošolcev kar naenkrat postajajo dekleta in fantje, posebej je ta razlika opazna pri dekletih, ko se vrnejo s šolskih počitnic. Mislim, da imajo srečo, da odraščajo v dobi informatike, ko so jim dosegljive informacije, o katerih se nam niti sanjalo ni. Prav te informacije pa lahko predstavljajo tudi svojevrstno past, saj jih morajo znati pravilno uporabiti. Vendar me včasih kakšen dogodek spomni na podobnost med mojo in zdajšnjo generacijo. Med šolskimi odmori se nemir na hodnikih prav dobro sliši v mojo pisarno. Takrat me spomini zanesejo nazaj v moja osnovnošolska leta preživeta v tej šoli in spomnim se, da smo bili nekoč vsi otroci.

Osnovna šola Fokovci 2009 (barvice)

RAZMIŠLJANJA IN SPOMINI OB 150-LETNICI ŠOLE

V desetih letih se je zgodilo marsikaj. Šola se je aktivno vključeval v številne projekte, preko katerih se je povezovala z lokalnim okoljem in širše. Učenci so se udeleževali v različnih obšolskih dejavnostih in si nabirali novih znanj in pridobivali nove veščine. Največ sprememb, ki so zaznamovale življenja vseh, tako učencev, staršev kot tudi učiteljev, pa je bilo povezano s šolanjem na daljavo. Slaba epidemiološka situacija, povezana s širjenjem COVID 19, je zahtevala, da se za kar nekaj časa prenehamo družiti in ostanemo v stiku le še preko zaslonov.

Namesto šolske table, vrveža na hodnikih v času odmorov, smo gledali drug drugega preko zaslonov, zaprti v svojih domovih in se enostavno pogrešali. In vse je to se zgodilo ravno v letu, ko je šola praznovala visoki jubilej—150 let. Ampak smo ga praznovali, sicer na poseben način. Tudi tokrat smo zbrali misli, razmišljanja, spomine učencev in njihovih staršev, ki so obiskovali fokovsko šolo.

Zbrane misli in likovni izdelki tako nadaljujejo zgodbe izpred 10 let, hkrati pa so spomin in opomin na čas, ki nas je spomnil, kako pomembno je, da smo skupaj, da skupaj doživimo trenutke, da skupaj pišemo spomine, da se skupaj smejemo, jezimo, jokamo in upamo. In ravno šola je prostor, kjer se nabere kup najrazličnejših doživetij in spominov. Zato je toliko bolj pomembno, da se jih nabere tudi veliko lepih. Nikoli ni šlo brez tistih manj prijetnih in spomini izpred 10 let so pokazali, da se ravno teh spominjamo, pomembno pa je, kaj se iz njih naučimo. Pogostokrat nam ravno ti pripomorejo, da postanemo boljši, modrejši in da znamo v prihodnje sprejemati dobre odločitve.

Naj bo tudi s spominom na to obdobje epidemije tako: pripomogla nam je, da še bolj cenimo medsebojne vezi in osebno svobodo, da cenimo vlogo in pomen šole, predvsem pa znanje in odnose, ki se oblikujejo v času osnovnošolskega šolanja.

Vse najboljše OŠ Fokovci!

Umorna Lola Tokovi
je ^{tes} ^{je} ^{tes}
posebno šola.
V njej sem
dobila nove
prijateljice,
v njej sem
prespala.
Praktično
je moj drugi
dom

Šola nekoč in danes

Šola v času moje babice (okrog leta 1958)

Bilo je le 8 razredov osnovne šole. Pisali so najprej s svinčnikom, kasneje s črnilom in peresnikom. Uporabljali so čitanko in zvezek za pisanje. Delovnih zvezkov še niso poznali. Za ocenjevanje so imeli poseben šolski zvezek zelene barve. Učiteljica tovarišica je zvezke pobrala in naloge pregledala ter na prvo stran zapisala oceno. Šolski zvezek je do konca leta ostal v šoli, ocene so se vpisovale v redovalnico. Tovarišice učiteljice so nemirne učence za kazen poslale v kot. Nekoč so otroke lahko topli v šoli s palico. Za malico so si v šolo nosili kos, kruha, orehe in jabolko. Kasneje so malico dobivali v šoli (mleko v prahu, pašteta). V šolo so pozimi in poleti hodili peš. Ker niso imeli televizije in telefonov, so se otroci veliko igrali zunaj. Po šoli so morali najprej narediti domačo nalogo, nato pomagati pri hišnih opravilih (prinesti vodo iz studenca, pomagati na vrtu ali njivi, prinesti drva za kurjavo).

Šola v času moje mame

Imeli so 8 razredov osnovne šole. V šolo so hodili peš, tisti iz oddaljenih krajev pa so se vozili z avtobusi. Nekateri učitelji so poredne učence še vedno kaznovali z za-ušnico. V šoli so že imeli malico in ob doplačilu še možnost kosila. Za ocenjevanje so dobili teste in imeli so ustna ocenjevanja pred tablo. Učiteljica je učencem od 1. do 4. razreda enkrat na mesec pregledala vse zvezke, ali so lepo urejeni, in jih ocenila. V 2. razredu so že dobili številčne ocene. Imeli so številne športne dejavnosti, pri katerih so prejeli športne značke (tek, plavanje).

Šola danes

Imamo razne aktivnosti tudi po pouku (šport, likovno ustvarjanje, bralna značka, razna tekmovanja). Učitelji niso več tako strogi kot nekoč. Imamo prost dostop do knjižnice in računalnikov. V šoli dobimo malico in toplo kosilo. V šoli mi je najbolj všeč interesna dejavnost učenje igranja kitare.

Kaja Pucko, 4. razred

Spomini moje mame na osnovnošolske dni na OŠ Fokovci

Moja mama je hodila v osemletno osnovno šolo na OŠ Fokovci. Šolanje je pričela v **šolskem letu 1988/1989**. Šolanje je potekalo v dveh izmenah. Prvi trije razredi so pouk obiskovali popoldan. Učenci iz vasi Kančevci, Ratkovci in Berkovci so v šolo in iz šole prihajali z rednim linijskim avtobusnim prevozom, zato so popoldan vedno izostali od zadnje ure pouka, kajti redni linijski prevoz je iz Fokovcev odpeljal ob 15.30 uri, torej eno uro prej kot se je zaključil popoldanski pouk. Spomni se, da učenci iz naselij Lončarovci, Ivanjševci in spodnji del Berkovcev, takrat niso obiskovali šole v Fokovcih, ampak Dvojezično osnovno šolo v Prosenjakovcih.

V njenem razredu je takrat bilo 17 učencev. Prostori šole so takrat bili dotrajani in potrebni prenove. Spomni se, da sta se četrti in peti razred učila v prostorih izven šole, ki so se nahajali nekje na mestu današnje telovadnice. Ta dva prostora sta bila pozimi zelo slabo ogrevana in tudi zelo dotrajana. Do njiju so učenci in učitelji prihajali po zunanjih stopnicah iz glavnega poslopja šole. Telovadnica je bila nekje na mestu današnjega tretjega razreda. Šola ni imela jedilnice, na šoli so učenci imeli samo malico, kosila do obnove šole niso kuhali. Malico so učenci imeli v razredih. Ko je mama pričela obiskovati šolo, je bil ravnatelj na šoli gospod Kučan Karel, pozneje je mesto ravnatelja zasedla Simona Grossman.

Šola je bila popolnoma prenovljena in dograjena približno okrog leta 1993. Takrat so se učenci razveselili predvsem nove telovadnice in jedilnice ter popolnoma prenovljene kuhinje. Šolanje se je pričelo v eni izmeni. V prvem razredu je mamu poučevala učiteljica Eöryeva, v drugem učitelj Cigüt, v tretjem pa učiteljica Olga Gutman, v četrtem učiteljici Sonja Kosednar in Marjana Zorko, v petem razredu pa so dobili za razredničarko do osmega razreda učiteljico Nado Horvat, ki je takrat na šoli poučevala matematiko in fiziko. Slovenščino je takrat poučevala Mira Bratina, nemščino pa Suzana Panker. Kemijo in biologijo je poučevala učiteljica Anica Hernah. Mama se iz stare stavbe šole zelo dobro spomni velikega akvarija z ribicami, ki je bil postavljen v steno na hodniku, ki vodi v jedilnico (tik za vrati današnje garderobe za starejše učence šole), za katerega je skrbela učiteljica Anica. V prostorih današnje garderobe za starejše učence pa je bila zbornica učiteljev.

Kljub temu da šola ni bila nova in ni imela vseh potrebnih elementov za kakovostno izvajanje pouka, so se učenci v njej počutili domače in prijetno. Z veseljem so vsakodnevno prestopali prag šole, ki je sprva »kričala« po prenovi, pozneje pa so se »prostorske razmere« bistveno izboljšale.

Klemen Domainko, 8.razred

OŠ FOKOVCI LETA 1977-198

- V tistem obdobju so učitelje klicali tovariši ali tovaršice.
- Izgled šole je bil isti kot pred mehaniziranim renoviranjem.
- Manjša stopnja je obiskovala šolo v popoldanskem času.
- Bila sta dva vhoda v šolo.
- V garderobi so bili le ovesalniki.
- V učilnicah je bila tabla za prikazovanje snovi so učitelji uporabljali grafoскоп.
- Malica je potekala v učilnicah, le kosila se je schizjala v jedilnici.

34

- Telovadnice ni bilo, zato so telovadili v učilnici.
- V tej zgradbi so bile v zgornji etaži le tri učilnice, dve učilnici sta bile v današnjem Zadrushnem domu.
- V zgornjem nadstropju je bila tudi banka, kjer so hranili svoj privarčevan denar.
- Zunaj je bilo igrišče kot je tudi sedaj.
- Učilo so učenci prihajali s avtomobili.
- Tudi kruh za učence je bil pripeljan v šolo s avtobusom.
- Člani razred si je denar prislužil tudi s prodajo kokte (Meulicove kokte).

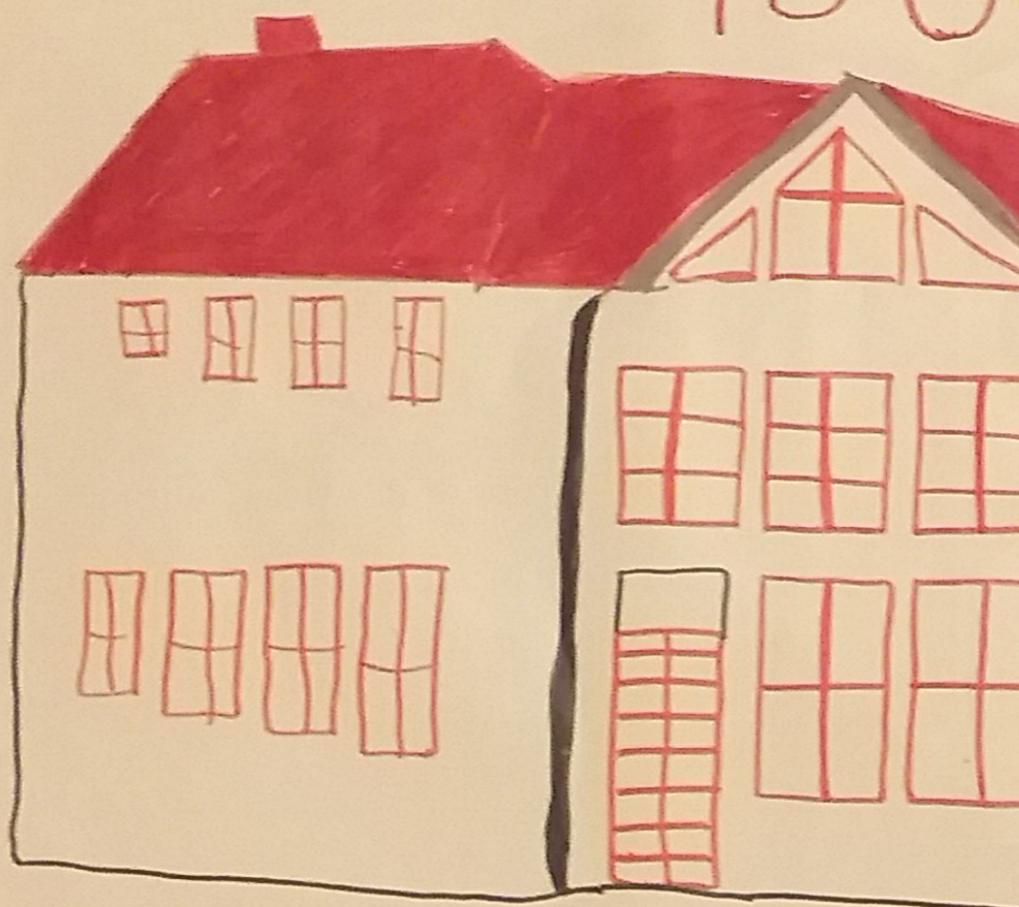
Vin: Raman Kukojsca (ati)

OTROK LAHKO ODRASLEGA
NAUČI TRI STVARI:
DA JE SREČEN BREZ
RAZLOGA,
DA JE VEDNO RADOVEDEN,
DA SE ZA NEKAJ NEUMORNO
BORI.
(Paulo Coelho)

OS^v

FOK

150

MOJI SPOMINI

RAD IMAM SOŠOLCE IN UČITELJE.
RAD SE UČIM IN IGRAM ZUNAJ S
PRIJATELJI, ZARADI VIRUSA SEM ŽALOSTEN
IN RAD BI ŠEL VŠOLO.

MARTIN KOZIC

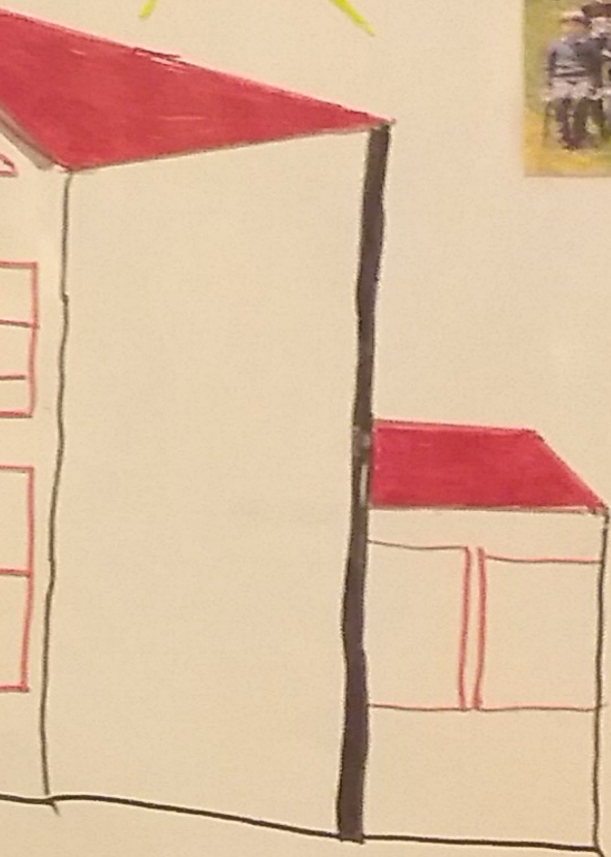
OVCI

SPOMINI MAME

1990

1998

SPOMINI, KI
NIKOLI NE
ZBLEDIJO.

SPOMINI OČETA

1992-2000

Osnovna šola Fokovci nekoč

Sosed Franc Kocet je star 67 let. Pripovedoval mi je, kako je bilo, ko je on hodil na OŠ Fokovci. Ena od njegovih zgodb je bila zanimiva, saj sem se tudi sam nasmejal.

Pripovedoval mi je, da je poleg šole stal hlev s prašiči. Rekel mi je tudi, da je učitelj oz. tovariš Čarni vsak dan, ko je prišel v razred, vprašal, kdo se javi, da bo šel kidat gnoj v hlev. In seveda Franc je bil vedno takoj za to, da se javi, saj je bil rad, da se mu ni treba učiti. Povedal je tudi, da so bili v tistih časih otroci tepeni, ko so kaj ušpičili.

5.r (babica Irena prva z leve strani)

Moja babica Irena, ki je stara 64 let, pa mi je pripovedovala, da so v šolo hodili peš 3 km. Povedala mi je, da so bile takrat hude zime in je bilo veliko snega. Ker je bila zelo majhna, je hodila za drugimi, ki so bili veliki in so ji delali pot, da je lahko šla po snegu. Spomni se, da so bile v šoli lesene stopnice, v kleti so imeli shrambo, kjer so shranjevali hrano, ki so jo morali prinesiti v šolo za malico. Kosila takrat v šoli še niso imeli.

Tudi ona pravi, da so bili otroci tepeni za neprimerno vedenje. Tovariši so uporabljali šibe, da so z njimi udarili učenca. Spominja se, da je pogledala nazaj in že je bila tepena s šibo. Tudi klečati so morali v kotu na koruzi.

8.r (babica Irena prva z leve strani)

Matic Gumilar, 2. razred

Razred mojega dedka

Osnovna šola Fokovci nekoč

Šola pred 60 leti (povedal moj dedek):

- Malice so bile bolj skromne (mlečna kava, kakav in kruh z namazom).
- Ni bilo veliko učiteljev in bili so bolj strogi.

- V šolo so hodili peš, v višjih razredih pa s kolesi.

- Telovadnice ni bilo, telovadili so v razredu.

- Pisali so s peresom, ki so ga namakali v črnilo (tinta).

Šola pred 30 leti (povedal moj oče):

- Za malico so bile že boljše jedi na primer: mlečna juha z hrenovko, mlečni zdrob, različni namazi in napitki.

- Bilo je več učiteljev kot pred 60 leti.

- V šolo so prihajali z avtobusom.

- Bila je majhna telovadnica.

- Pisali so v zvezke s svinčniki, nalivnimi peresi, brisali z brisalci in radirkami.

Razred mojega očeta

150 let šole

V naši družini sem že 4. generacija, ki obiskuje Osnovno šolo Fokovci. Ob obletnici smo obujali spomine in pregledovali fotografije s prababico in babico.

Prababica je pripovedovala, kako so hodili peš v šolo, predvsem pozimi, ko je bil sneg in so si otroci morali sami metati sneg s poti. Spominja se tudi, kako so se otroci vozili po šolskih stopnicah, da jih je v en razred bilo združenih več razredov in da so imeli predvojaško šolo.

Babica je pripovedovala, da so nekaj let tudi oni hodili peš, nato so se vozili z avtobusom. Babica je najraje nastopala na šolskih proslavah.

Žan Flisar, 1. razred

Nekaj slik, na katerih je prababica, babica in prastric.

150 let Osnovne šole Fokovci

Pozdravljeni. Sem Zara in trenutno obiskujem 7. razred Osnovne šole Fokovci, in sicer se zaradi korone šolam od doma – na daljavo. Naša šola praznuje 150 let, to je kar zavidanja vredna obletnica in zaradi tega sem ponosna, da sem lahko del te zgodbe. Starejša sestra Ajša je sedaj že v tretjem letniku gimnazije in kot pravi sama, je bilo obiskovanje 9 let Osnovne šole Fokovci zelo lepa izkušnja, kjer je preživela veliko lepih trenutkov. Hodili so na različna tekmovanja z različnih področij, z zborom so veliko potovali in snemali glasbeni CD. Pridobila je veliko znanja, kajti gimnazija ji sedaj ne predstavlja nobenih težav.

Tudi moja mama Monika, ki je sedaj učiteljica nemščine in knjižničarka na šoli, je od leta 1981 in do leta 1989 obiskovala isto šolo. Pravi pa, da je bilo takrat malo drugače.

Ker takrat niso obiskovali vrtca, so pred vstopom v 1. razred obiskovali najprej »predšolo«. V 1. razredu so se učili abecedo, branja in pisanja ter osnov matematike. V 2. razredu je prevladovala poštevnika. Spominja se, kako so hodili peš domov, kar je bila vedno prava dogodivščina. Zelo ji je bilo všeč, ko so pozimi, ko je zelo snežilo in zjutraj ni bilo avtobusa, peš šli lepo počasi v šolo. Ko so prispeli v šolo, je sledilo sušenje premočenih oblačil in čevljev na radiatorjih v učilnici. Nekaj časa so imeli tudi dvoizmenski pouk. Starejši razredi zjutraj, mlajši popoldan. 4. in 5. razred je imel prostore zraven šole. Dve majhni učilnici, ki pa sta bili zelo prijetni. V 4. razredu so bili v šoli v naravi, v Baški. Punce so spale v kletnih prostorih, fantje pa zunaj v šotorih, kjer jih je enkrat zalil dež. Vrnila se je z zlatim delfinčkom. V učilnici 5. razreda so imeli tudi pouk tehnike. V prijetnem spominu so ji ostale prelepe vrtnice, ki so se bohotile pred vhodom šole.

Telovadnice niso imeli, tako je »tovarišica« Nada poučevala telovadbo v učilnici, kjer ima pouk sedaj 4. razred. Ko so preskakovali kozo, so morali paziti, da niso kar pristali v zidu. K pevskemu zboru so hodili vsi, eni z veseljem, drugi ravno nasprotno. Bilo je kar zabavno. Prvi glas je bil v kotu na eni športni blazini, drugi glas nasproti, na drugi športni blazini.

Vsaka šola je imela svojo hranilnico in vsak učenec je imel svojo hranilno knjižico. Hranilnica se je nahajala tam, kjer je sedaj kabinet za slovenki jezik.

8. razred je bil vedno glavni. Za zaključni izlet so zbirali denar in so tako prodajali časopis 7 dni in pijačo. Prodaja pijače je potekala na pokritem studentcu, kjer je bilo zbirališče v prostem času. Ko je bilo pouka konec, so čakali na avtobus kar pod brezami, ki so nudile prijetno senco. Fantje so igrali nogomet ali pa rokomet. Dekleta so večino prostega časa preživela s preskakovanjem elastike (gumitvista).

Poleti so si lahko na postaji privoščili tudi sladoled, kjer se še sedaj spominja okusa. Prodajalna je bila kar v prtljažniku katrce. Šola knjižnice takrat še ni imela v prostorih šole. Knjižnica se je nahajala v stavbi, kjer se sedaj nahajajo prostori društva Ceker in vrtca Fokovci. Tam je bila tudi majhna trgovina, kjer so si najraje kupovali žvečilne gume Čunga Lunga. Proslave so praznovali v gasilskem domu ali pa kar na igrišču, seveda ob lepem vremenu. Dvakrat na leto so si ogledali gledališko predstavo (igrico), za katero so se kar nekaj časa pripravljali.

Malico so imeli vedno v svoji matični učilnici. Reditelja sta prinesla hrano v razred in jo razdelila. Največ težav so povzročali ravno v času malice, ko so bili brez nadzora. Samo, ko pa je tovariš oz. tovarišica prišla v razred ... uf, je zletela tudi zaušnica. Kazni so bile različne. Pogosto so »poredni« učenci stali v kotu. Seveda je bilo to za nekatere spet smešno in so se kar v kotu zamenjali. Redki učenci so imeli kosilo, le-ti so potem jedli v prostoru zraven kuhinje. Zabavno je bilo tudi, ko niso imeli pouka in so šli pogozdovat, obirat jabolka ali koruzo. Delali so tudi na šolskem vrtu.

Vsako leto so imeli šolske izlete, kjer so si ogledali kar precej domovine, ki je bila takrat Jugoslavija. Starejše generacije so hodile na zaključne izlete, npr. v Sarajevo, Ohridsko jezero, Zagreb, Kumrovec ... Prirejali so tudi različne plesе, npr. za novo leto.

Zara Dobrijevič, 7. razred

Jaz in moji sošolci (Ija Leber, 2. razred)

PRIHODNOST PA BO ...

... nekaj posebnega., kar se trenutno le še svetlika, se komaj nakazuje, ali pa se zdi še povsem nemogoče. Razmišljanje o prihodnosti je vedno polno dobrih idej, skritih želja in drznih potez.

Brez razmišljanj o prihodnosti in ljudi, ki vanjo verjamejo, ni sprememb in napredka. Zato so tudi učenci razmišljali o njej.

OŠ FOKOVCI 2120

Ko bo prišlo leto 2120, bo OŠ Fokovci praznovala 250 let. Zaradi močnih podnebnih sprememb bo zelo vroče in vsaka učilnica bo imela svoj ventilator. Čeprav je šola še vedno majhna, se bo število učencev povečalo iz 70 (35 punc in 35 fantov) na 327 (151 punc in 176 fantov), saj bodo naslednje generacije imela veliko, veliko srčkanih in prikupnih dojenčkov.

Šolanje bo potekalo v treh stavbah. Prva za učence, ki rabijo veliko pomoči. Druga, danes še naša šola, bo za učence, ki lahko veliko naredijo sami, vendar še vedno rabijo nekaj pomoči. Tretja pa bo za učence, ki so nadnaravno nadarjeni. Celotna ustanova bo velika 3000 m² in sicer 50 m dolžine in 60 m širine. Vsaka stavba bo imela 3 nadstropja. Pritličje za 1., 2. in 3. razrede. Prvo nadstropje za 4., 5. in 6. razrede. Drugo za 7., 8. in 9. razrede. Tretje nadstropje pa bo velika knjižnica s koticom za branje, podobna današnji.

Učenci bodo imeli kemijo in fiziko že v 7. razredu, saj bo tako veliko novih odkritij. Izvolili bodo predsednika in podpredsednika v razredu, v katerem se bodo začeli učiti o tem, kako deluje država. Šola bo imela veliko raznolikih krožkov. Obstajala bodo še vedno šolska tekmovanja, kot sta Logična pošast in Cankarjevo tekmovanje. Nastala bodo pa tudi nova, kot sta Najboljši kvantni fizik (od 7. razreda dalje) in Lažnivi politik. Na tekmovanju Lažnivi politik bodo učenci dobili situacijo, kjer bodo morali najti rešitev, ne da bi bankrotirali.

Šola se bo začela prvi ponedeljek v septembru in končala zadnji petek v juniju. Skoraj vsi učenci bodo radi hodili v šolo, saj bodo teme zanimive in zabavne.

Rea Felicijan, 7. razred

Kapljice (Jan Rituper)

OŠ FOKOVCI V MOJI DOMIŠLJIJI

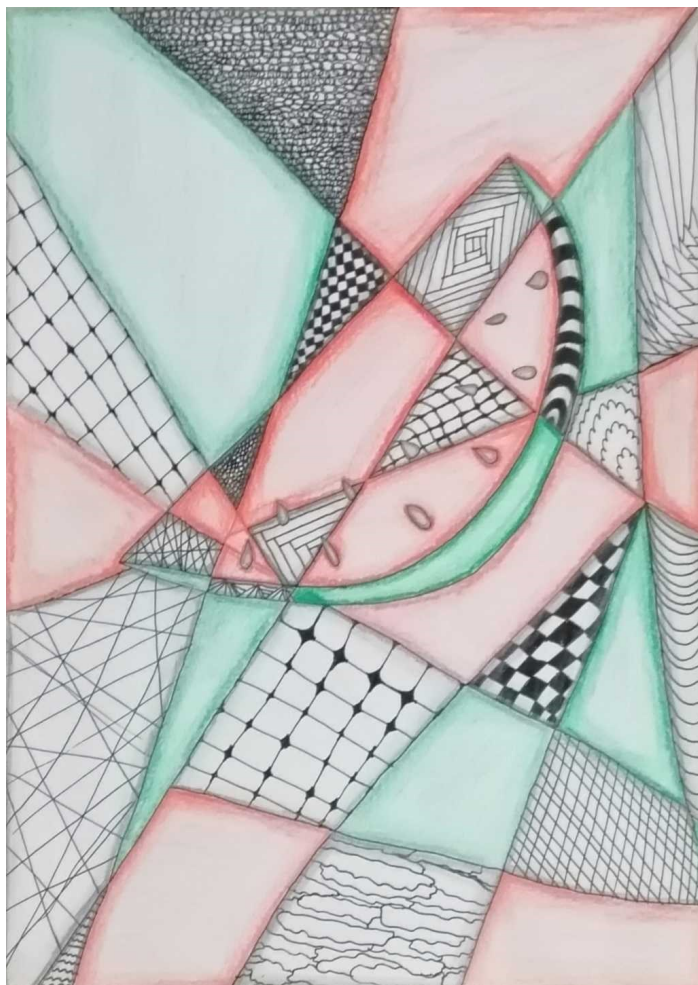
Osnovno šolo Fokovci si predstavljam, da bo imela veliko učencev. V razredu jih bo najmanj 10. Učilnice in hodniki bodo polni otrok, ki bodo učitelje spravljali ob živce. Imeli bodo šolski zvonec, kot so ga imeli v starih včasih.

Vsak predmet bo učil drug učitelj, nekateri bodo še razredniki. V prostih urah se bodo učenci odpočili (igrali košarko, se pogovarjali), nadzoroval pa jih bo vsaj en učitelj. Pri izbirnih predmetih bo veliko učencev, zato se bodo vsi izvajali. Učenci pa bodo spet dežurni, da bo lažje kuharju v kuhinji. V kuhinji bosta dva kuharja in šolo bosta čistili dve čistilki. V razredih bo veliko več miz, saj bo tudi učencev več. Učitelji pa bodo počasi dobivali sive lase zaradi tega enega učenca, ki je poreden, ampak dobi va petke.

Šola bo še vedno prirejala Valentinov ples, spanje v šoli, ipd. Ker bo veliko učencev, bodo nekateri spali tudi v razredih. Na valedah se bo vsako leto spalo brez izjem, ker tako se tudi spodobi. Mogoče bodo nosili tudi šolske uniforme, ampak nisem prepričana.

Za božič bodo učenci uživali na bazarju in proslavi, kjer bo nastopal pevski zbor, dramski krožek, kitaristi in še veliko več. Za konec pa bo posladek, ki so ga spekli učenci. Ob koncu šolskega leta bo proslava in vsi bodo veseli bližajočih se počitnic. Po proslavi bo piknik, kjer se bodo vsi družili in potem igrali različne športe, se pogovarjali in poslavljali.

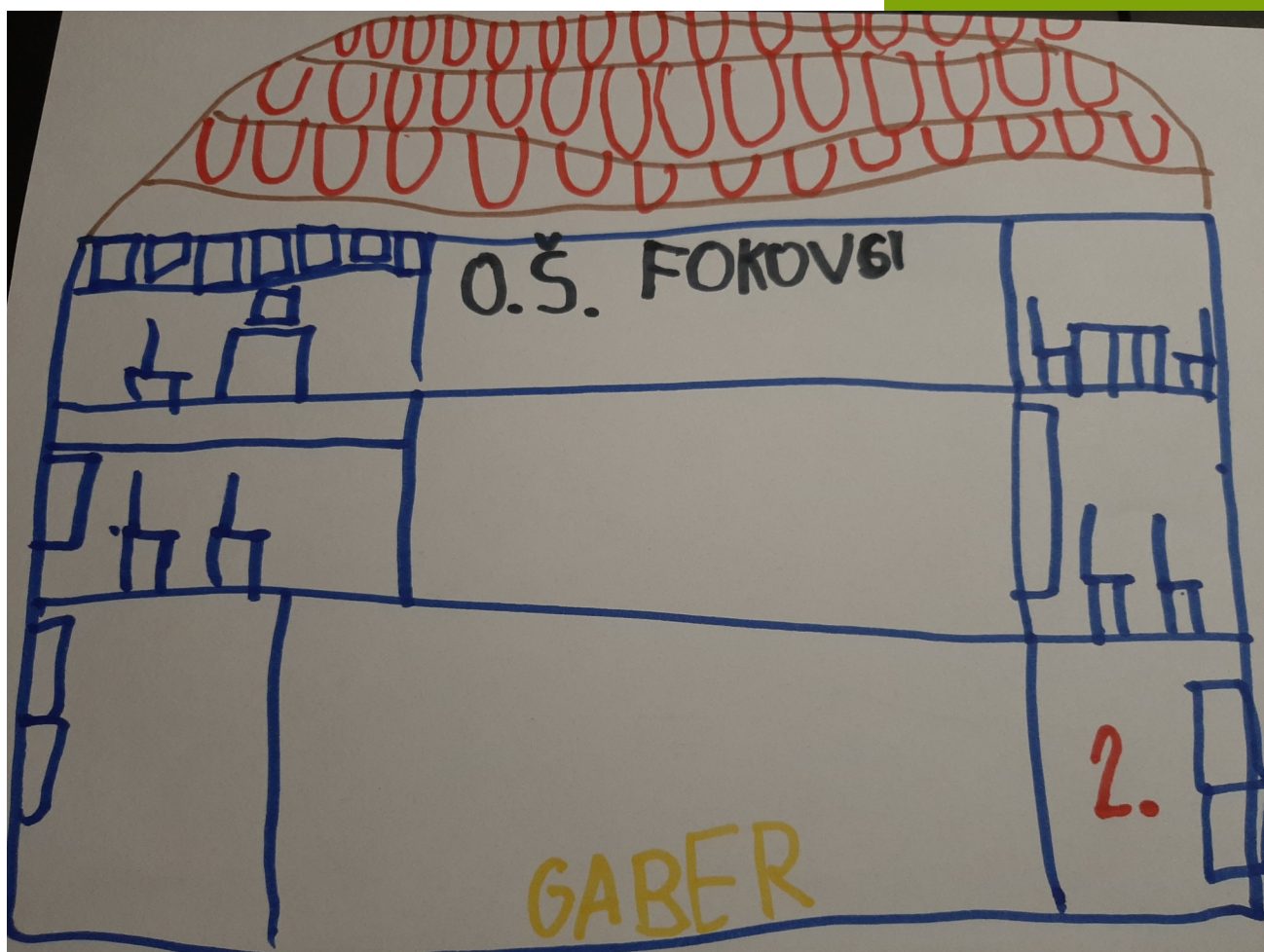
Katarina Ilić, 8. razred

Rišem za prijatelja (Lana Milosavljevič)

Moj razred (Enej Leber, 4. razred)

Šola v moji domišljiji (Gaber Erdeljc, 2. razred)